

Werkblad - Kwetsende cartoons

1. De cartoon met koningin Juliana erop (1) stond in *Provo*, een tijdschrift uit de jaren zestig. Bekijk de cartoon en beschrijf letterlijk wat je ziet.

2. Wie of wat wordt er bespot in de cartoon? Hoe kun je dat zien aan wat er is afgebeeld?

3. Kan iemand of een groep zich aangevallen of gekwetst voelen door deze spotprent? Zo ja, wie?

4. Cartoonist Willem heeft een geschiedenis van provoceren (uitlokken). Voor de cartoon met koningin Juliana moest hij in 1966 al voor de Nederlandse rechter verschijnen (vanwege majesteitsschennis; Willem werd overigens niet veroordeeld). Later werkte hij voor het Franse tijdschrift *Charlie Hebdo* dat provocerende spotprenten over de islam publiceerde en daarmee doelwit werd van een terreuraanslag. Willem zegt over zijn werk:

'Je verwijt de slager toch ook niet dat hij vlees verkoopt! Wat ik teken is heel wat minder erg dan wat er elke dag in de wereld gebeurt.'

Ben je het met Willem eens dat een politiek tekenaar alles mag tekenen? Waarom wel of niet?

5. Cartoon 2 komt uit het *Algemeen Dagblad* uit 2017 toen de Nederlandse Katholieke kerk een eindverslag publiceerde over kindermisbruik in de kerk. Bekijk de cartoon en beschrijf letterlijk wat je ziet.

6. Wie of wat wordt er bespot in de cartoon? Kan iemand of een groep zich aangevallen of gekwetst worden? Zo ja, wie?

7. Vind je dat deze cartoon geplaatst moet kunnen worden in de media? Waarom wel/niet?

8. Na de terreurdaden in Frankrijk is er veel aandacht voor de positie van Macron in het debat over de vrijheid van meningsuiting en het mogen maken van spotprenten. Macron heeft daarbij veel aandacht voor de vrijheid van meningsuiting en lijkt volgens sommigen met zijn begrip van 'vrijheid' de vrijheid van religie juist te beperken. Veel moslims zien de Franse verdediging van beladen cartoons als een pleidooi om hun godsdienst te mogen beledigen. Een kritische vraag komt van Nourdin Aouali (Raadslid in Rotterdam, NIDA):

'[We] moeten het hebben over de vraag waarom er überhaupt een verbod is op belediging of het zaaien van haat. Hara-Kiri, de voorganger van het blad Charlie Hebdo, werd verboden omdat generaal Charles De Gaulle werd bespot. Waarom is de ene belediging wel verboden en de andere niet?'

Denk jij dat er met twee maten gemeten wordt wat betreft spotprenten die verschillende groepen kunnen beledigen? Leg uit.
